

Záznam

ze zasedání 156. Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR,
konané dne 14. prosince 2020 prostřednictvím videokonference

Program:

1. Materiály k projednání

- 1.1 Diskuse k aktuálnímu stavu epidemiologické situace a přijímaným opatřením
- 1.2 Dopady Zelené dohody pro Evropu na ČR
- 1.3 Národní plán obnovy
- 1.4 Přehled přípravy dopravních staveb s plánovaným zahájením v nejbližších letech a stavebními náklady nad 300 mil. Kč

2. Různé

Příloha:

- Stanovisko KZPS ČR k podkladovým materiálům

Průběh jednání

Jednání zahájil a řídil předseda vlády a předseda RHSD ČR Ing. Andrej Babiš (dále jen „předsedající“), který v úvodu přivítal účastníky a stručně představil program jednání.

Bod 1.1 Diskuse k aktuálnímu stavu epidemiologické situace a přijímaným opatřením

Předsedající v úvodu upozornil, že vzhledem ke schůzi vlády, jež se koná až po plenární schůzi RHSD ČR a na níž bude projednávána současná epidemiologická situace, nelze v tuto chvíli podat aktuální informaci o zpřísnění protiepidemických opatření.

Ministr zdravotnictví doc. MUDr. Jan Blatný, Ph.D. doplnil, že vzhledem ke zhoršující se epidemické situaci bude třeba ze strany vlády přistoupit k adekvátní reakci.

Místopředseda ASO MUDr. Martin Engel upozornil na častou nelogičnost a nepředvídatelnost vládních opatření v situaci, kdy hrozí opětovné zahlcení zdravotnických zařízení. Proto je třeba zmírnit některá příliš optimistická vyjádření.

Předsedající připomněl, že vedle zdravotních aspektů je třeba vnímat i ekonomickou situaci.

Ministr zdravotnictví doc. MUDr. Jan Blatný, Ph.D. uvedl, že situace v nemocnicích je aktuálně stabilizovaná, dochází jen k postupnému, nikoliv skokovému zvyšování počtu nemocných. Kromě restriktivních opatření jsou přijímána i opatření proaktivní, mezi něž patří například plošné testování. Po masivním nasazení antigenních testů budou i tyto testy započítávány do celkového počtu testů, což bude mít vliv i na rizikové skóre protiepidemického systému.

Prezident SP ČR Ing. Jaroslav Hanák vznesl vzhledem k rozšiřujícím se antigenním testům ve firmách dotaz k možnostem jejich úhrady i k prodloužení programu Antivirus v případě, že se do konce roku nepodaří schválit legislativní úpravu kurzarbeitu.

Ministryně práce a sociálních věcí Dipl.-Pol. Jana Maláčová, MSc. rekapitulovala projednávání návrhu na zavedení kurzarbeitu v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR, kde nyní návrh čeká na zařazení do druhého čtení.

Předsedající doplnil, že je zřejmé, že právní úprava nebude schválena tak, aby mohla nabýt účinnosti od 1. ledna 2021, vláda bude proto jednat o možnostech prodloužení programu Antivirus.

Ministryně práce a sociálních věcí Dipl.-Pol. Jana Maláčová, MSc. v této souvislosti upozornila, že dle pravidel podpory nesmí doba trvání programu Antivirus přesáhnout 1 rok.

Místopředseda vlády, ministr průmyslu a obchodu a ministr dopravy doc. Ing. Karel Havlíček, Ph.D. MBA uvedl, že aktuálně není připraven žádný program úhrady částky za antigenní testy pro podnikatele.

Předsedající informoval o organizaci a plánovaném průběhu antigenního testování, jež bude zahájeno v tomto týdnu a mělo by probíhat do 15. ledna 2021 s tím, že v případě potřeby může být doba testování prodloužena. Cílem je testovat co nejvíce zájemců ještě před vánoci. V případě, že dnes vláda rozhodne o zpřísnění protiepidemických opatření, budou na uzavření některých sektorů ekonomiky navazovat velkorysé kompenzace. Zároveň avizoval jednání k možným odměnám pro zdravotníky v souvislosti s další vlnou koronavirové nákazy.

Předseda ČMKOS Josef Středula požádal o zlepšení a sjednocení komunikace směrem k veřejnosti a požádal o účast předsedkyně Odborového svazu zdravotnictví a sociální péče ČR na jednání o odměnách zdravotnickým pracovníkům. V souvislosti s aktuálním stavem by se vláda měla věnovat i otázce nemocenské, jejíž současná výše znamená významné snížení mzdy a může u mnoha zaměstnanců vyvolávat strach z pracovní neschopnosti. Důležitá je i otázka veřejné dopravy, respektive omezování jejího provozu a s tím související vyšší koncentrace osob v dopravních prostředcích. Vzhledem k vysoké pravděpodobnosti, že pravidla kurzarbeitu nenabudou účinnosti od 1. ledna 2021, měla by vláda jasně deklarovat pokračování programu Antivirus a v případě, že toto nebude možné, jsou sociální partneři připraveni podpořit i vytvoření nového obdobného programu.

Předsedající zdůraznil, že stát přijímá opatření k plynulému fungování hromadné dopravy všude tam, kde na to má vliv, a avizoval jednání vlády k prodloužení programu Antivirus.

Ministr zdravotnictví doc. MUDr. Jan Blatný, Ph.D. doplnil, že dopisem apeloval na zástupce obecních i krajských samospráv, aby nedocházelo k omezování hromadné dopravy.

Předsedkyně Odborového svazu zdravotnictví a sociální péče ČR Bc. Dagmar Žitníková opakovaně nabídla Ministerstvu zdravotnictví spolupráci při řešení situace, která zejména v nemocnicích stále není dobrá. Po ukončení výpomoci mediků je mnoho zdravotníků vyčerpaných a pokud porostou počty nakažených, bude to znamenat další významný nápor na zaměstnance. Zároveň navrhla, aby do doby, než odezní současná epidemie, nebyly přijímány žádné systémové změny ve zdravotnictví.

Předseda ASO Bohumír Dufek požádal o jasné sdělení prostřednictvím tiskové konference, že do doby, než nabydou účinnosti pravidla kurzarbeitu, zůstane automaticky v platnosti program Antivirus. Klíčovým tématem je vzhledem k očekávanému růstu nezaměstnanosti rovněž nastavení vhodných rekvalifikačních programů. Opakovaně také požádal vládu o jednání k možnému využití škol v přírodě v současné situaci a závěrem poděkoval za prosazování zrušení superhrubé mzdy a snížení daňové sazby pro zaměstnance na 15 %.

Předsedající požádal o zaslání konkrétních návrhů ve věci využití škol v přírodě jako podkladu pro další diskusi o této problematice.

Prezident KZPS ČR Jan Wiesner zdůraznil, že situaci v hromadné dopravě je třeba řešit ve spolupráci s hejtmany. Opatření, jež by měla být přijata na dnešní schůzi vlády, by pak měla být jasně a srozumitelně komunikována, aby se předešlo možným nedorozuměním a nepochopením.

Viceprezident KZPS ČR Ing. Martin Pýcha uvedl, že zaměstnavatelé vnímají jako klíčové co největší využití plošných antigenních testů ze strany veřejnosti, k testování ještě do vánoc by měli zaměstnavatelé vyzvat i své zaměstnance.

Předsedkyně Odborového svazu zdravotnictví a sociální péče ČR Bc. Dagmar Žitníková požádala vládu o smysluplnou kampaň k plošnému antigennímu testování, jež by širokou veřejnost dostatečně motivovala k účasti.

Z á v ě r:

Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR bere na vědomí skutečnost, že vláda může na své schůzi vzhledem ke zhoršující se epidemické situaci rozhodnout o dalších protiepidemických opatřeních.

Sociální partneři požadují:

- **prodloužení programu Antivirus až do doby, než nabyde účinnosti právní úprava kurzarbeitu;**
- **vést ze strany vlády informační kampaň směřující k maximálnímu využití plošných antigenních testů ze strany veřejnosti.**

Bod 1.2 Dopady Zelené dohody pro Evropu na ČR

Předsedající rekapituloval průběh a výsledky jednání o Zelené dohodě pro Evropu na zasedání Evropské rady s tím, že výsledky jednání lze považovat za úspěch pro ČR, zejména pokud jde o možné využití zemního plynu při odklonu od uhlí a pochopení snížené absorpční kapacity lesů vzhledem ke kúrovcové kalamitě.

Místopředseda vlády, ministr průmyslu a obchodu a ministr dopravy doc. Ing. Karel Havlíček, Ph.D. MBA představený předložený materiál a poděkoval sociálním partnerům za dosavadní věcný průběh diskuse. Stěžejní část materiálu se věnuje energetické oblasti, zejména pak teplotě, kde musí dojít k přechodu na nové zdroje. V rámci uhelné komise byly nastaveny parametry přechodu od uhlí do roku 2038, přičemž ke klíčovému snížení dojde mezi lety 2025 a 2030. Materiál obsahuje i část věnovanou průmyslu a dopravě. Odhadované finanční náklady přechodu od využívání uhlí činí v roce 2030 cca 500 mld. Kč, v roce 2050 pak při dosažení nulové bilance budou zapotřebí investice ve výši cca 4 bil. Kč.

Prezident SP ČR Ing. Jaroslav Hanák považuje diskutovanou oblast za klíčovou pro budoucnost průmyslu i celé ekonomiky ČR. Na naší ekonomiku je třeba pohlížet jinak, než na ekonomiku zbytku Evropy, vzhledem k jiné výchozí základně, než mají například severské země. Na druhou stranu nelze zelenou politiku bagatelizovat. Musíme být připraveni na ekonomické i sociální dopady i na úrovni jednotlivých regionů, proto by Ministerstvo průmyslu a obchodu mělo vytyčit cestu pro jednotlivá odvětví.

Předseda ČMKOS Josef Středula upozornil, že k přijetí Zelené dohody na evropské úrovni došlo před rokem, zpracování dopadové analýzy tedy trvalo příliš dlouhou dobu. Studie přitom stále není kompletní a nezahrnuje všechny sektory. Již nyní lze pozorovat dopady na některé firmy, jako je například Sokolovská uhelná. Bez detailní dopadové analýzy je problematické včas a vhodně reagovat na další připravované zpřísnující kroky například v oblasti emisních limitů spalovacích motorů. Cesta k tzv. bezuhlíkové ekonomice má mnoho úskalí, mezi něž patří ohrožení energetické nezávislosti nebo zvyšování cen pro konečné spotřebitele. Odhadované náklady lze považovat za podhodnocené a jsou nedostatečně reflektovány v Národním plánu obnovy a připravovaných nových operačních programech pro příští programové období. Termín ukončení využívání uhlí v roce 2038 je realistický, cesta k tomuto stavu bude nicméně složitá. Za účelem lepší koordinace jednotlivých kroků a větší provázanosti na čerpání prostředků z nových operačních programů požádal o vytvoření pracovní skupiny složené z ministrů ekonomických resortů za účasti sociálních partnerů.

Prezident KZPS ČR Jan Wiesner vyzval vládu, aby všechny resorty doplnily další možné dopady v jednotlivých oblastech. Po jejich zpracování by měl být materiál znovu projednán na příští plenární schůzi RHSD ČR.

Viceprezident KZPS ČR Ing. Martin Pýcha upozornil, že realizace Zelené dohody pro Evropu bude představovat značné dopady rovněž do sektoru zemědělství, ať již jde o strategii Farm to Fork nebo strategii pro biodiverzitu. Obě strategie mohou způsobit propad zemědělské produkce a zvýšení ceny potravin. Vzhledem k různým úrovním používání pesticidů v EU je také navržené snížení o stejnou procentní částku ve všech členských státech značně nespravedlivé.

Místopředseda vlády, ministr průmyslu a obchodu a ministr dopravy doc. Ing. Karel Havlíček, Ph.D. MBA reagoval na přednesené podněty. Vzhledem k tomu, že 40 % emisí oxidu uhličitého v ČR pochází z energetických zdrojů, existuje potenciální riziko ztráty soběstačnosti v této oblasti. Pokud však bude pokračovat racionální přístup a diskuse vedená na úrovni uhelné komise, nemělo by k této situaci dojít.

Viceprezident HK ČR Radek Jakubský zdůraznil, že v souvislosti s útlumem využívání uhlí je třeba se soustředit na vytváření nových pracovních míst v postižených oblastech.

Předseda Odborového svazu pracovníků hornictví, geologie a naftového průmyslu Rostislav Palička požádal, aby pracovní skupiny uhelné komise zahájily intenzivní práci na zachování zaměstnanosti v dotčených regionech.

Ministryně práce a sociálních věcí Dipl.-Pol. Jana Maláčová, MSc. připomněla, že dopady přechodu na tzv. bezuhlíkovou ekonomiku se budou násobit i efektem stárnutí populace a procesem digitalizace a přechodu na Průmysl 4.0.

Prezident Zaměstnavatelského svazu důlního a naftového průmyslu Ing. Vladimír Budínský vyjádřil připravenost podílet se na nastavené transformaci a upozornil na značný potenciál průmyslových areálů, jež budou v návaznosti na realizované kroky uzavřeny.

Z á v ě r:

Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR bere na vědomí předložený materiál a žádá o jeho doplnění na základě proběhlé diskuse a opětovné předložení na příští plenární schůzi RHSD ČR.

Sociální partneři:

- žádají vládu, aby Zelené dohodě pro Evropu věnovala větší pozornost vzhledem k jejím zásadním dopadům do všech oblastí společnosti. Je tak třeba dále rozpracovat předložené analytické materiály o dopady do dalších oblastí hospodářství a společnosti;
- doporučují, aby jednotlivé kroky vedoucí k naplnění cílů Zelené dohody pro Evropu byly koordinovány místopředsedou vlády pro hospodářství, který by měl mít v této věci větší vliv na ostatní resorty, což by zajistilo lepší provázanost jednotlivých opatření a efektivnější vynakládání finančních prostředků;
- doporučují vládě, aby v souvislosti se Zelenou dohodou pro Evropu zřídila a začala pravidelně svolávat poradu ekonomických ministrů rozšířenou o zástupce sociálních partnerů, kde by byla tato problematika komplexně projednávána a vyhodnocována.

Bod 1.3 Národní plán obnovy

Předsedající informoval o procesu vyjednávání Národního plánu obnovy s Evropskou komisí. Vzhledem k dílčím připomínkám bude návrh plánu doplněn tak, aby mohl být schválen v požadovaném termínu.

Ředitel Sekce hospodářské politiky SP ČR Ing. Bohuslav Čížek, Ph.D. MBA ocenil zapojení do přípravy Národního plánu obnovy a požádal o rozpracování představené matice a o akceptování připomínek uplatněných SP ČR, zejména pokud jde o alokaci prostředků na digitální transformaci firem, jež je ve vztahu k ostatním prioritám nepoměrně nízká. Ocenil také navýšení komponenty pro aplikovaný výzkum, upozornil však na urgentní potřebu navýšit prostředky na financování projektů v programu Trend, například přesunem z rozpočtu kapitoly Všeobecná pokladní správa. Cílem je předejít situaci, kdy nebude z důvodu nedostatku prostředků možné financovat úspěšné projekty.

Místopředseda vlády, ministr průmyslu a obchodu a ministr dopravy doc. Ing. Karel Havlíček, Ph.D. MBA potvrdil nedostatečnou alokaci prostředků v programu Trend z důvodu velkého zájmu o tento program a navrhl zajištění financování přesunem prostředků z Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost, z nespotřebovaných výdajů rozpočtu, či případně je možné vyčkat na vypsání nových oblastí podpory programu. Varianta přesunu prostředků z kapitoly Všeobecná pokladní správa se však nejeví jako vhodná.

Místopředsedkyně vlády a ministryně financí JUDr. Alena Schillerová, Ph.D. označila navržené řešení prostřednictvím kapitoly Všeobecná pokladní správa za nereálné. Vzhledem k očekávaným kompenzacím vypláceným v souvislosti s koronavirovou epidemií a aktuálnímu stavu státního rozpočtu není v tuto chvíli možné zajistit žádné dodatečné finanční prostředky.

Z á v ě r:

Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR bere na vědomí předložený materiál a žádá o jeho doplnění na základě uplatněných připomínek a stavu vyjednávání s Evropskou komisí a opětovné předložení na příští plenární schůzi RHSD ČR.

Bod 1.4 Přehled přípravy dopravních staveb s plánovaným zahájením v nejbližších letech a stavebními náklady nad 300 mil. Kč

Místopředseda vlády, ministr průmyslu a obchodu a ministr dopravy doc. Ing. Karel Havlíček, Ph.D. MBA zejména připomněl podstatné navýšení objemu prostředků určených na výstavbu dopravní infrastruktury, kdy se v letošním roce podařilo investovat celkem 121 mld. Kč oproti původnímu plánu 83 mld. Kč. To umožnilo navýšení objemu rozpočtu pro příští rokna 127,5 mld. Kč včetně 4 mld. Kč určených pro kraje. Zároveň poděkoval sociálním partnerům za produktivní spolupráci v rámci Pracovního týmu RHSD ČR pro dopravu a dopravní infrastrukturu.

Prezident KZPS ČR Jan Wiesner ocenil zlepšení investorské přípravy staveb i navýšení objemu prostředků, jež se pro příští rok zdá být dostatečné. Připomněl také požadavek na zařazení Pražského okruhu mezi sledované stavby.

Viceprezident KZPS ČR Ing. Jiří Nouza poděkoval za zvládnutí přípravy staveb v letošním roce komplikované epidemickou situací i výrazným navýšením prostředků.

Předsedající doplnil, že v situaci, kdy stát významně investuje do výstavby dopravní infrastruktury, měly by se k této aktivitě připojit i krajské a obecní samosprávy.

Z á v ě r:

Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR bere na vědomí předložený materiál.

Bod 2 Různé

Prezident KZPS ČR Jan Wiesner představil nově zvoleného prezidenta Zaměstnavatelského svazu důlního a naftového průmyslu Ing. Vladimíra Budínského.

Vzhledem k projednání všech bodů programu 156. Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR poděkoval předsedající účastníkům Plenární schůze její jednání ukončil.

Zpracoval:
Mgr. David Kadečka
výkonný sekretář
RHSD ČR